



Egyetemi Könyvtár

Open access jelentés 2024

Összeállította:
Hoffmann Ádám
Nyitrai Erzsébet

Budapest, 2025.



Az alábbi beszámolóban bemutatjuk, hogy a Budapesti Corvinus Egyetemen (BCE) hogyan alakultak az open access publikálás mennyiségi és finanszírozási adatai a 2024-ben.

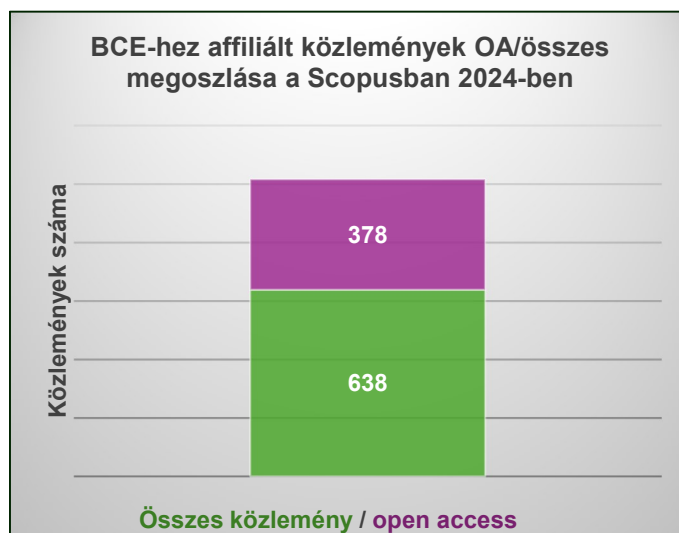
Adataink négy forrásból származnak, nevesül:

1. Scopus és a Web of Science adatbázisok;
2. az Egyetemi Kutatástámogatási Pályázati rendszer open access keretéből finanszírozott publikációk;
3. a Read & Publish szerződések hatálya alá tartozóan megjelent nyílt hozzáférésű publikációk, valamint
4. a Corvinus Kutatások repositóriumba az adott időszakban feltöltött és az adott időszakra vonatkozó publikációk.

1. Open access megjelenés a Scopus és a Web of Science adatbázisokban

1.1. Scopus

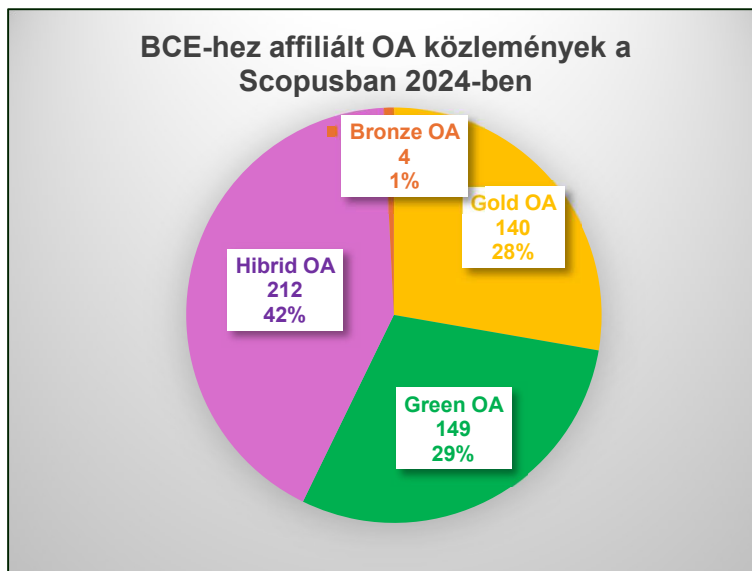
A Scopus adatbázis adatai szerint a vonatkozó időszakban összesen 638 publikáció jelent meg a Budapesti Corvinus Egyetem oktatóitól, kutatóitól, amelyekből 378 db (59,25%) volt nyílt hozzáférésű.



1. diagram - 2024-ben a Scopus adatbázisban megjelent BCE affiliációjú összes és nyílt hozzáférésű publikációk száma (2025. március 3-i állapot)

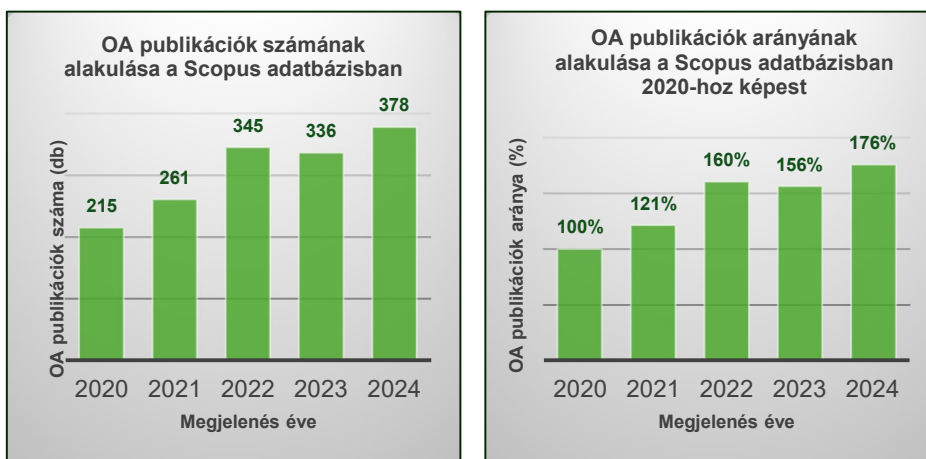
Ezen open access publikációk hozzáférés típusa szerinti megoszlása a 2. diagramon látható, amely meghatározást kizárólag a publikációk szempontjából vizsgáltuk, a forrásközlemény – vagyis a folyóirat/konferenciakötet egésze – hozzáférhetősége a közlemény elérhetősége, szabadon olvasása szempontjából irreleváns.

Az ábrán látható számok azért mutatnak jelentős eltérést a korábban jelzett OA publikációk számától, mert vannak olyan tanulmányok, amelyek több kategóriába is bekerültek. Ez úgy lehetséges, hogy a szerző akkor is elhelyezte valamilyen intézményi és/vagy tématerületi repozitóriumban a publikációját (green OA), hogyha az egyébként gold verzióban jelent meg.



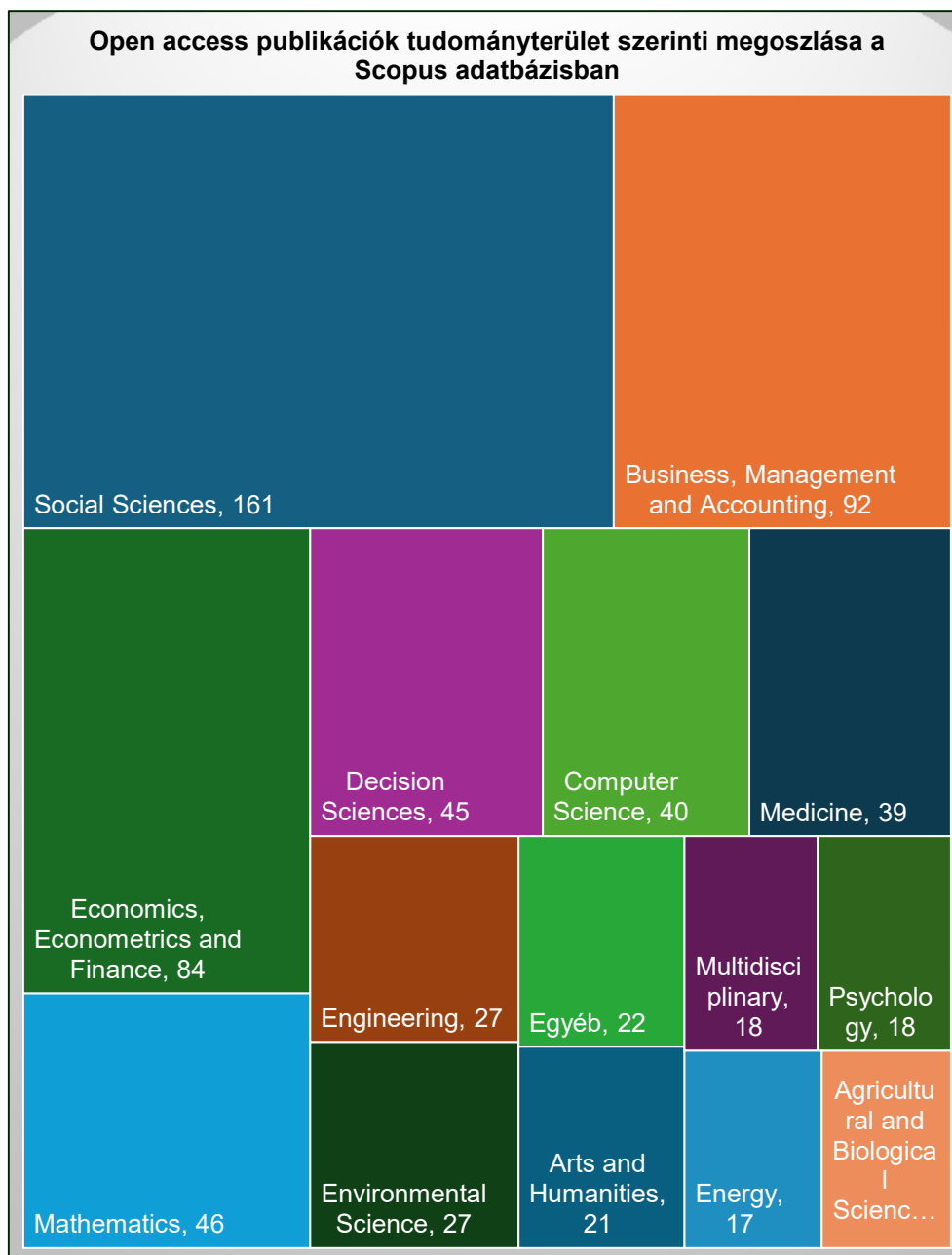
2. diagram – a 2024-ben a Scopus adatbázisban megjelent BCE affiliációjú open access publikációk nyílt hozzáférés típusa szerinti megoszlása

Az elmúlt öt évben – ha nem is mindig ugyanolyan intenzitással, de – folyamatosan emelkedett a corvinusos affiliációjú open access publikációk száma a Scopus adatbázisban, a 2020. évi megjelenésekhez képest 2024-ben 76%-kal több nyílt hozzáférésű publikáció jelent meg.



3. diagram – a Scopus adatbázisban megjelent BCE affiliációjú open access publikációk számának és arányának alakulása 2020-2024

Az alábbi ábra azon Scopus adatbázisba bekerült open access publikációk tudományterületi megoszlását mutatja, amely területen legalább tíz darab publikáció megjelent.¹ Az ábra egyszerre tükrözi egyetemünk fő oktatási és kutatási profilját és az intézményben folyó kutatások sokszínűségét.

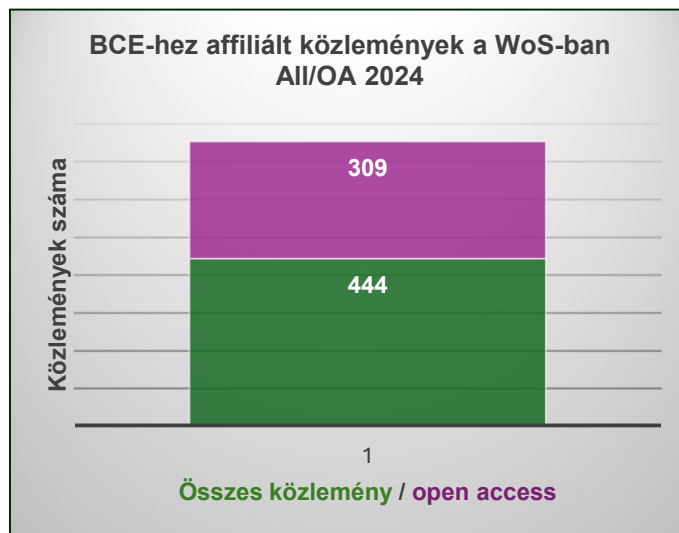


4. diagram – 2024-ben a Scopus adatbázisban megjelent BCE affiliációjú open access publikációk folyóiratainak tudományterület szerinti megoszlása

¹ Az ezen kategórián kívül eső publikációk számát az *Egyéb* besorolás tartalmazza.

1.2. Web of Science

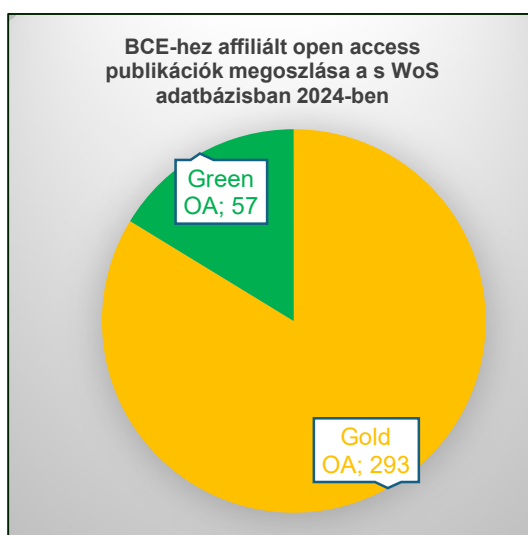
A Web of Science adatbázis adatai szerint a vonatkozó időszakban összesen 444 db publikáció jelent meg a Budapesti Corvinus Egyetem oktatóitól, kutatóitól, amelyekből 309 db (69,59%) volt nyílt hozzáférésű.



5. diagram – 2024-ben a WoS adatbázisban megjelent BCE affiliációjú összes és nyílt hozzáférésű publikációk száma (2025. március 4-i állapot)

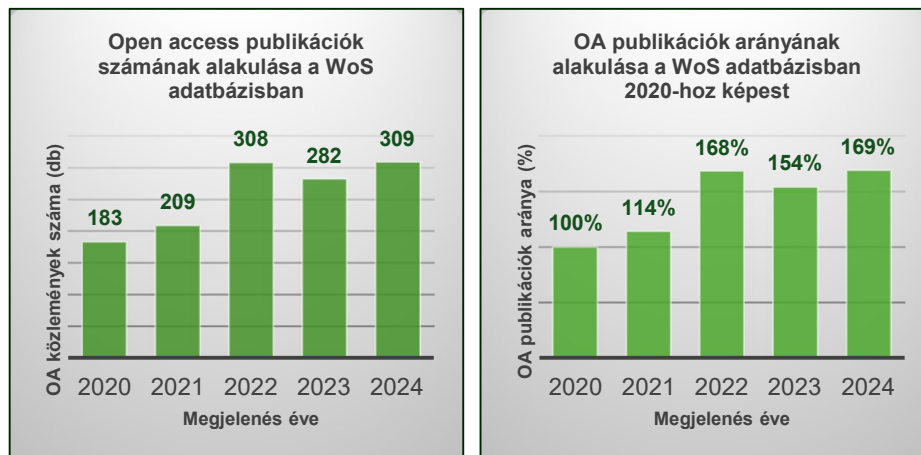
Ezen open access publikációk hozzáférés típusa szerinti megoszlása az 6. diagramon látható, amely meghatározást kizárólag a publikációk szempontjából vizsgáltuk, a forrásközlemény hozzáférhetősége a közlemény elérhetősége, szabadon olvasása szempontjából irreleváns.

Az ábrán látható számok azért mutatnak jelentős eltérést a korábban jelzett OA publikációk számától, mert vannak olyan tanulmányok, amelyek több kategóriába is bekerültek. Ez úgy lehetséges, hogy a szerző akkor is elhelyezte valamilyen repozitóriumban a publikációját (green OA), hogyha az egyébként gold verzióban jelent meg.



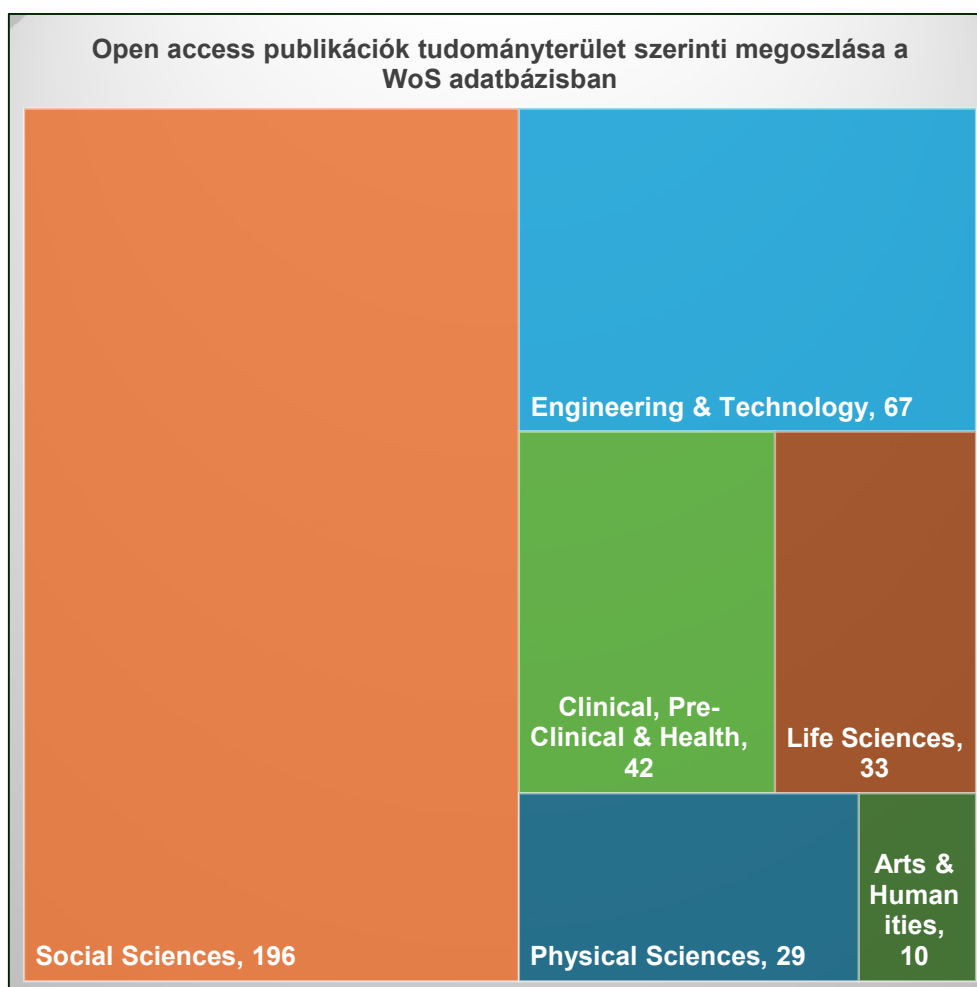
6. diagram – a 2024-ben a WoS adatbázisban megjelent BCE affiliációjú open access publikációk nyílt hozzáférés típusa szerinti megoszlása

Az elmúlt öt évben – ha nem is mindig ugyanolyan intenzitással, de – folyamatosan emelkedett a corvinusos affiliációjú OA publikációk száma a WoS adatbázisban, a 2020. évi megjelenésekhez képest 2024-ben 69%-kal több nyílt hozzáférésű publikáció jelent meg.



7. diagram – a WoS adatbázisban megjelent BCE affiliációjú open access publikációk számának és arányának alakulása 2020-2024

Az alábbi ábra azon WoS adatbázisba bekerült open access publikációk tudományterületi megoszlását mutatja, amely területen legalább tíz darab publikáció megjelent.

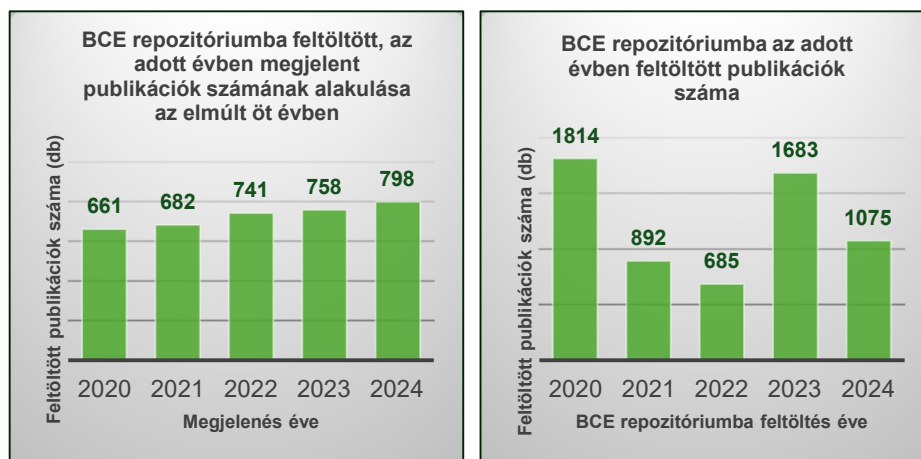


8. diagram – 2024-ben a WoS adatbázisban megjelent BCE affiliációjú open access publikációk folyóiratainak tudományterület szerinti megoszlása

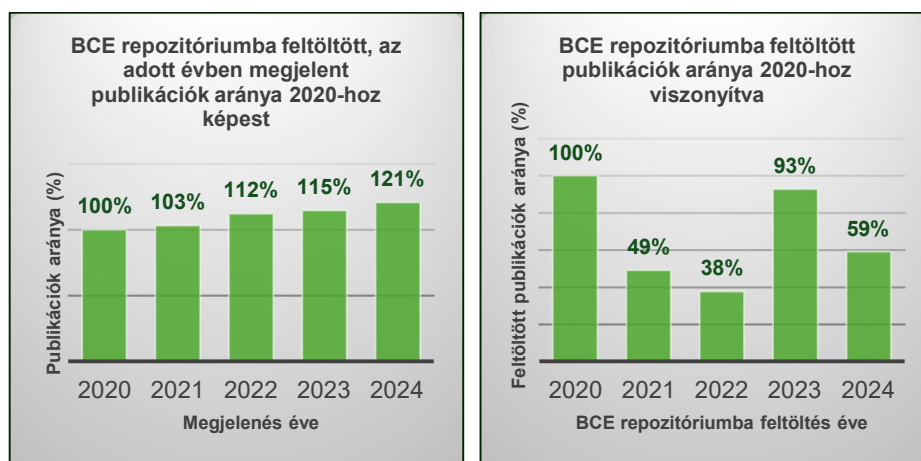
2. Corvinus Kutatások intézményi repozitóriumba feltöltött open acces publikációk

A tavalyi évben összesen 1075 publikáció került be a Corvinus Kutatások repozitóriumába, amelyből 798 db 2024-ben jelent meg, a fennmaradó 277 db korábbi években jelent meg.

Egyetemünk repozitóriuma az MTMT által minősített, és az adatbázisba való feltöltéssel teljesíthető az openAIRE, az OTKA, az NKFIH, a COAR és más kutatásfinanszírozó szervezetek által elvárt open access közzétételi kötelezettség.



9. diagram – a Corvinus Kutatások repozitóriumba feltöltött publikációk számának alakulása 2020 és 2024 között – adott évben megjelent vs. adott évben feltöltött dokumentumok



10. diagram – a Corvinus Kutatások repozitóriumba feltöltött publikációk arányának alakulása 2020-hoz viszonyítva – adott évben megjelent vs. adott évben feltöltött dokumentumok

Ahogy a fenti diagramokon látható, az adott évben megjelent és az egyetemi repozitóriumban is elhelyezett open access publikációk száma évről évre folyamatosan emelkedik.

Az adott évben feltöltött publikációk számában – és ennek eredményeként az arányokban is – látható nagy eltéréseket a *Vezetéstudomány* és a *Pénzügyi Szemle* folyóiratok cikkeinek retrospektív feldolgozása okozta:

- 2020-ban a *Vezetéstudomány*-ban megjelent cikkek 2005-ig visszamenőleg egyszerre kaptak DOI-t, és csak ezután kerültek be az adatbázisba;

- a *Pénzügyi Szemle* 2022-ben került az Állami Számvevőszéktől az Egyetem gondozásába, aminek eredményeként az összes megjelent cikk bekerült a repozitóriumba, nem csak az Egyetem oktatói/kutatói által publikáltak. Mivel a folyóirat kétnyelvű, ezért minden cikket feltöltöttünk magyar és angol nyelven egyaránt. A kiadóváltással az addigi archívum is megszűnt (legalábbis nem elérhető a korábbi url címen), ezzel a Corvinus Kutatások repozitórium lett ennek a folyóiratnak az egyetlen elérhető helye.

Az Egyetemi Könyvtár egyik kiemelt célja a 2025. évben a Corvinus Kutatások intézményi repozitórium tartalmának retrospektív bővítése, aminek eredményeképpen még több, az egyetemen született publikációhoz tudunk világszerte hozzáférést nyújtani.

3. Open access publikálás finanszírozása a Budapesti Corvinus Egyetemen

3.1. Egyetemi keretektől finanszírozott publikációk

Az Egyetemi Kutatástámogatási pályázati rendszer keretében a tavalyi évben hét alkalommal fizettük nyílt hozzáférésű cikkek közzétételi díját (APC²), valamint tizenhét alkalommal fizettünk ún. benyújtási díjat (submission fee).

A díjakat hét esetben az Egyetemi Könyvtár open access keretéből fizettük, az összes többi összeget pedig KRH-IFT keretből.

3.2. Read and publish szerződések keretében finanszírozott publikációk

Az Elektronikus Információszolgáltatás Nemzeti Program (EISZ) több hazai és nemzetközi tudományos kiadóval kötött ún. *Read and Publish* szerződést, amelynek keretében a konzorcium tagjainál affiliált szerzők a szerződésben foglalt folyóiratokba befogadott cikkeiket közzétételi díj megfizetése nélkül publikálhatták. Az érintett folyóirat-csomagok tartalma az intézmények számára szabadon hozzáférhető. 2024-ben a Corvinus Egyetemet öt ilyen szerződés érintette, aminek eredményeként egyetemünk oktatói és kutatói a Taylor&Francis, a Springer, az Elsevier, az Oxford és az Akadémiai Kiadó meghatározott folyóirataiban publikálhatták nyílt hozzáféréssel cikkeiket. A tavalyi évben összesen 190 publikáció jelent meg ezen szerződés keretében, az alábbi megoszlásban:

Kiadó neve	Megjelent cikkek (db)	Listaár ³
Akadémiai Kiadó	48	€ 35.990
Elsevier	37	\$ 105.720
Sage	14	£ 33.255
Springer	45	€ 102.925
Taylor&Francis	46	€ 127.885

1. táblázat – 2024-ben a *Read and Publish* szerződés-csomag keretében megjelent BCE affiliációjú open access publikációk kiadók közötti megoszlása

² Article Processing Charge

³ Amennyiben APC-t kellett volna fizetni ezen cikkek megjelenéséért, az EISZ előzetes tájékoztatása alapján a táblázatban megadott összeget kellett volna kifizetnie a szerzőnek/az egyetemnek

4. Összegzés

A fenti beszámolóban bemutatjuk a Budapesti Corvinus Egyetemen született open access publikációk mennyiségi és finanszírozási adatainak alakulását a 2024. évben. A beszámoló adatai egyértelműen azt mutatják, hogy az egyetem oktatói és kutatói körében permanensen emelkedik az open access publikációk száma és aránya a nem nyílt hozzáféréssel megjelent publikációkhoz viszonyítva. A tendencia okai az open access publikálási modell folyamatos terjedése a tudományos szférában, a kutatásfinanszírozó testületek követelményeinek való megfelelésre törekvés és a *Read and Publish* szerződések adta nyílt hozzáférésű megjelenési lehetőségek. Az Egyetem nyújtotta finanszírozási lehetőségek, valamint az Egyetemi Könyvtár munkatársai által nyújtott információk, formális és informális képzések az open access, az open science és a kutatási adatmenedzsment elvekről és tudnivalókról tovább támogatják az open access publikálást.

Ahhoz, hogy az Egyetem teljesíteni tudja a következő évekre vállalt Intézményfejlesztési terveinek kutatási célokra vonatkozó célkitűzéseit, különösen fontos, hogy oktatóink és kutatóink mindig pontosan adják meg az affiliációs adatokat, továbbá, hogy a [3/2024. Kutatási rektorhelyettesi rendelkezés tudományos publikációs tevékenység nyilvántartásáról](#) belső szabályozóban előírt kötelezettségeiknek eleget téve a Corvinus Kutatások repozitóriumba is feltöltsék az open access formában megjelent publikációikat, ezzel is növelve az egyetemi tudásvagyon láthatóságát.